

Advies Archeologische Monumentenzorg 2016 – nr. 39

Selectieadvies

Bevoegd gezag: Gemeente Son en Breugel
Dhr. O. Schook
Postbus 8
5690 AA Son

Datum: 11-3-2016

Project: *Archeologisch inventariserend veldonderzoek d.n.v. proefsleuven Ekkersrijt 4901, Son (Aeres Milieu), auteurs V. v.d. Veen & N.J.W. v.d. Feest, d.d. 4 maart 2016.*

Van: Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant
Postbus 8035, 5601 KA Eindhoven
Wal 28, Eindhoven
Mevr. drs. Ria Berkvens
Tel. 088-3690638
E: R.Berkvens@odzob.nl

Inleiding

Aanleiding tot de onderzoeken vormt de voorgenomen herontwikkeling van de logistieke bedrijfsruimte tot nieuwe winkelruimten. Het plangebied is deels bebouwd (circa 1,6 ha) en verhard met klinkers (circa 1,1 ha). De bestaande bebouwing zal niet worden gesloopt. Er zullen enkele gevelaanpassingen plaatsvinden en in het zuidelijke deel van de bestaande bebouwing zullen enkele kleinschalige sloopwerkzaamheden plaatsvinden. Tevens zal de bestaande parkeerplaats rondom de bebouwing opnieuw worden aangelegd. De diepte van de toekomstige verstoring is niet bekend, maar zal naar verwachting tot tenminste 1,0 meter beneden maaiveld reiken.

Het doel van het proefsleuvenonderzoek was het vaststellen van de eventuele aanwezigheid van archeologische waarden. Indien archeologische waarden aanwezig zijn, is het doel tevens het vaststellen van de inhoudelijke en fysieke kwaliteit van de archeologische waarde van de locatie (aard, ouderdom, omvang, gaafheid, conservering). Het resultaat van een IVO, zoals omschreven in de geldende Kwaliteitsnorm van de Nederlandse Archeologie, is een rapport met een waardering en een inhoudelijk (selectie-)advies (buiten normen van tijd en geld), aan de hand waarvan een beleidsbeslissing (meestal een selectiebesluit) genomen kan worden. Dit betekent, dat de veldactiviteiten uitgevoerd worden tot het niveau waarop deze beslissing gefundeerd genomen kan worden.

Beoordeling

Wij merken op dat naar aanleiding van de beoordeling van het eerste concept het rapport nu sterk is verbeterd. Alle opmerkingen zijn hier dan ook in verwerkt. Uit het uitgevoerde onderzoek is gebleken dat er ter plaatse van het plangebied een vindplaats aanwezig is. De grondsporen bestaan uit drie greppels en een drietal (paal)kuilen. De samenhang hiertussen is echter onduidelijk en daarnaast leidt de afwezigheid van vondstmateriaal ertoe dat deze niet nauwkeurig kunnen worden gedateerd. Met deze reden scoort de vindplaats op conservering en inhoudelijke kwaliteit laag. Vanwege een sterke verblauwing van de bodem en een aantal grote recente verstoringen in met name werkput 2 scoort de vindplaats eveneens laag op gaafheid. De vindplaats wordt daarom als niet behoudenswaardig beschouwd, waardoor vervolgonderzoek niet noodzakelijk wordt geacht.

Selectieadvies

In plangebied Ekkersrijt 4901 te Son kan op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek, zoals die worden gepresenteerd in het rapport *Archeologisch inventariserend veldonderzoek d.n.v. proefsleuven Ekkersrijt 4901, Son* (Aeres Milieu), auteurs V. v.d. Veen & N.J.W. v.d. Feest, d.d. 4 maart 2016, gesteld worden dat er geen archeologisch waardevolle en behoudenswaardige resten aanwezig zijn. Bij het karterend en waarderend proefsleuvenonderzoek zijn enkele geïsoleerde grondsporen met een onbekende datering en diverse greppels uit de Nieuwe tijd aangetroffen, die in verband gebracht kunnen worden met landgebruik. Op grond hiervan kan de archeologische verwachting bijgesteld worden naar een lage verwachting en kan genoemde locatie voor wat betreft het aspect archeologie worden vrijgegeven voor de voorgenomen sloop- en nieuwbouw.

De aanwezigheid van archeologische resten kan nooit geheel worden uitgesloten op basis van het uitgevoerde onderzoek. Mochten er tijdens toekomstige grondwerkzaamheden toch onverwacht archeologische vondsten en structuren worden aangetroffen, dan dient men dit zo spoedig mogelijk bij de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en de gemeente Son en Breugel te melden (Monumentenwet 1988, artikel 53).

Toelichting

Het resultaat van een inventariserend onderzoek is volgens de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) een rapport met een waardering en een inhoudelijk (selectie-)advies (buiten normen van tijd en geld), aan de hand waarvan een beleidsbeslissing (meestal een selectiebesluit) genomen kan worden. Dit betekent, dat de veldactiviteiten uitgevoerd worden tot het niveau waarop deze beslissing gefundeerd genomen kan worden. Als er niet voldoende bekend is over de aard en kwaliteit van de archeologische resten (en dus over de gevolgen van de geplande ingreep) kan de gemeente verlangen dat de initiatiefnemer nader onderzoek laat verrichten waarmee de benodigde informatie wordt verzameld over de aard en kwaliteit van de aanwezige archeologische resten.

Op basis van de gegevens van het vooronderzoek stelt de uitvoerder van het onderzoek een waardering en selectieadvies op. Op grond van het onderzoeksrapport nemen Burgemeester en Wethouders een besluit ('selectiebesluit') ex art. 39/41 Monumentenwet. Hierbij wordt besloten of de vergunning verleend wordt zonder voorwaarden (vrijgeven van het terrein), of onder voorwaarden ten behoeve van het archeologisch belang. Dat kan zijn de verplichting tot het nemen van maatregelen om de archeologie in de bodem te behouden of tot het laten uitvoeren van een opgraving of archeologische begeleiding om de vindplaats voor aanvang van de bouw- of graafwerkzaamheden te documenteren.

Het al of niet opvolgen van een selectieadvies door de archeologisch uitvoerder is een besluit dat is voorbehouden aan het bevoegde gezag. Het (selectie)besluit kan dan ook afwijken van het selectieadvies. Als het bevoegd gezag concludeert dat de vindplaats behoudenswaardig is, zal de gemeente in lijn met beleidsuitgangspunten eerst moeten afwegen of de ruimtelijke plannen zodanig kunnen worden aangepast dat behoud van de vindplaats mogelijk is. Het rijks- en ook het provinciaal archeologiebeleid gaat uit van behoud van de vindplaats *in situ* (ter plekke, dat wil zeggen in de bodem). Is dit niet realiseerbaar, dan dient de aanwezige, als behoudenswaardig gewaardeerde, vindplaats te worden onderzocht door middel van een opgraving als definitieve beheersmaatregel. Als de archeologische vindplaats niet behoudenswaardig wordt bevonden- dan wel om andere redenen wordt gedeselecteerd- kan het terrein worden vrijgegeven voor de realisatie van de plannen. In sommige gevallen is aan te bevelen amateurarcheologen onderzoek te laten doen; dit kan alleen bij vindplaatsen met een negatief selectieadvies.